

**Петришин Олександр Віталійович,**  
президент Національної академії  
правових наук України, академік  
Національної академії правових наук  
України

### ***Шановні колеги!***

Національна академія правових наук України вже втретє стає співорганізатором наукового форуму, присвяченого проблематиці боротьби з корупцією. Ця проблема за останній рік не втратила своєї актуальності. Навпаки, нині корупція поширилася на всі сфери й рівні життєдіяльності суспільства та фактично стала його атрибутом. Вона завдає удару політичній системі, економіці, обороноздатності країни, викликає сумніви в населення щодо спроможності державних службовців захищати національні інтереси, а не лише дбати про власне збагачення. Корупція підриває довіру громадян до влади загалом, адже є однією з основних загроз національній безпеці України. Відповідно, усебічне дослідження сутності корупції, причин її виникнення і стійкого відтворення, форм вияву корупційних діянь у сучасному українському суспільстві, вивчення та узагальнення досвіду протидії корупції в різних країнах світу, а також обґрунтування на цій підставі заходів, що сприяють успішній боротьбі із зазначеним явищем, є важливим завданням юридичної науки.

Комплекс питань, пов'язаних із феноменом корупції, сьогодні буде розглянуто в декількох аспектах, з-поміж яких: обговорення проєктів змін і доповнень до законодавства, рекомендацій з практичного здійснення превентивних антикорупційних заходів, шляхів активізації протидії корупційній злочинності та питань підготовки кадрів відповідної спеціалізації з урахуванням положень міжнародно-правових документів і зарубіжного досвіду.

Увагу доцільно акцентувати саме на зарубіжному досвіді. Передусім це політичні, правові та організаційні механізми подолання корупції, що успішно функціонують у деяких зарубіжних країнах, зокрема США, Італії, Швеції, Великій Британії, Ізраїлі, Німеччині, Франції, Сінгапурі, Японії, Китаї, Південній Кореї. Досвід цих країн свідчить, що передумовою успішної боротьби з корупцією є політична воля вищого керівництва держави, організований з боку громадянського суспільства соціальний контроль за системою державного адміністрування, незалежність судової влади. Важливою є також жорстка підзвітність осіб, які наділені владними повноваженнями, перед реально незалежним органом, що здійснює моніторинг діяльності державних службовців, а також наділений повноваженнями щодо притягнення до відповідальності посадовців незалежно від їхнього статусу в ієрархічній структурі влади. Крім цього, значущими є свобода слова, свобода і незалежність засобів масової інформації. Однією з головних складових формування та

реалізації ефективної системи боротьби з корупцією є чітка взаємодія держав, передусім їхніх правоохоронних органів.

Звісно, упровадження в Україні зарубіжного досвіду та правових рекомендацій міжнародного співтовариства щодо підвищення ефективності протидії корупції потребує врахування вітчизняних історичних реалій та особливостей національної правової системи. У зв'язку із цим постає завдання висвітлити видову структуру та зміст корупційних процесів саме в Україні, виявити тенденції поширення корупції в умовах становлення й реформування соціальних і політичних інститутів України на сучасному етапі розвитку.

Сподіваюся, що конференція стане важливим етапом науково-методичного розроблення антикорупційної проблематики, зокрема дієвих механізмів протидії корупції. Результати цього заходу стануть підґрунтям для системних інституційних змін, спроможних змінити суспільну свідомість.